

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tieni Awla)

19 ta' Marzu 2009*

Fil-Kawża C-256/07,

li għandha bħala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 234 KE, imressqa mill-Finanzgericht Düsseldorf (il-Ġermanja), permezz ta' Deċiżjoni tas-16 ta' Mejju 2007, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fil-31 ta' Mejju 2007, fil-proċedura

Mitsui & Co. Deutschland GmbH

vs

Hauptzollamt Düsseldorf,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tieni Awla),

komposta minn C. W. A. Timmermans, President tal-Awla, K. Schiemann, J. Makarczyk, P. Kūris (Relatur) u C. Toader, Imħallfin,

* Lingwa tal-kawża: il-Ġermaniż.

Avukat Ġenerali: J. Mazák,
Reġistratur: C. Strömholm, Amministratur,

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tat-12 ta' Ġunju 2008,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- għal Mitsui & Co. Deutschland GmbH, minn H. Nehm, Rechtsanwalt,
- għall-Gvern Ġermaniż, minn M. Lumma u C. Schulze-Bahr, bħala aġenti,
- għall-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej, minn S. Schønberg u F. Hoffmeister, bħala aġenti,

wara li semgħet il-konkluzjonijiet tal-Avukat Ġenerali, ippreżentati fis-seduta tal-21 ta' Ottubru 2008,

tagħti l-preżenti

Sentenza

- 1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tittratta, minn naħa, l-interpretazzjoni tal-Artikolu 29(1) u (3)(a) tar-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 2913/92, tat-12 ta' Ottubru 1992, li jwaqqaf il-Kodiċi Doganali tal-Komunità (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 2, Vol. 4, p. 307, iktar 'il quddiem il-“Kodiċi Doganali”), kif ukoll l-Artikolu 145(2) u (3) tar-Regolament tal-Kummissjoni (KEE) Nru 2454/93, tat-2 ta' Lulju 1993, li jiffissa d-dispożizzjonijiet għall-implementazzjoni tar-Regolament Nru 2913/92 (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 2, Vol 6, p. 3), kif emendat bir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 444/2002, tal-11 ta' Marzu 2002 (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 2, Vol 12, p. 209, iktar 'il quddiem ir-“regolament ta' implementazzjoni”). Min-naħa l-oħra, it-talba tittratta l-validità tal-Artikolu 145(2) u (3) tar-regolament ta' implementazzjoni.
- 2 Din it-talba giet ippreżentata mill-Finanzgericht Düsseldorf fil-kuntest ta' kawża bejn Mitsui & Co. Deutschland GmbH (iktar 'il quddiem “Mitsui”) u Hauptzollamt Düsseldorf (uffiċċju prinċipali doganali ta' Düsseldorf, iktar 'il quddiem il-“Hauptzollamt”) fir-rigward ta' talba għar-rifużjoni tad-dazji doganali.

Il-kuntest ġuridiku

Il-leġislazzjoni Komunitarja

3 Skont l-Artikolu 29 tal-Kodiċi Doganali:

“1. Il-valur doganali ta’ merkanzija importata għandu jkun il-valur ta’ transazzjoni, jiġifieri, il-prezz effettivament imħallas jew li għandu jithallas għall-merkanzija meta tinbiegħ għall-esportazzjoni lit-territorju doganali tal-Komunità, agġustat, fejn ikun meħtieġ, skond l-Artikoli 32 u 33, sakemm:

(a) ma jkun hemm ebda restrizzjoni dwar kif ix-xerrej jehles minn jew juża l-merkanzija, hliet restrizzjonijiet li:

— huma imposti jew meħtieġa b’liġi jew mill-awtoritajiet pubbliċi tal-Komunità,

— jillimitaw iż-żona geografika li fiha l-merkanzija tista’ terġa tinbiegħ,

jew

— ma jolqtux sostanzjalment il-valur tal-merkanzija;

- (b) il-bejgħ jew il-prezz m'huwiex suġġett għal xi kondizzjoni jew konsiderazzjoni li għaliha ma jistax jiġi stabbilit valur fir-rigward tal-merkanzija li qed tkun stmata;
- (c) ebda parti tad-dhul minn xi bejgħ mill-ġdid sussegwenti, jew minn kif jiddisponi minnha jew juża l-merkanzija x-xerrej ma tmiss direttament jew indirettament lill-bejjiegħ, ħlief meta jista' jsir aġġustament xieraq skond l-Artikolu 32;

u

- (d) li x-xerrej u l-bejjiegħ ma jiġux minn xulxin, jew, fejn ix-xerrej u l-bejjiegħ jiġu minn xulxin, dak il-valur tat-transazzjoni huwa accettabili għall-iskopijiet doganali taħt il-paragrafu 2.

[...]

- 3. (a) Il-prezz effettivament imħallas jew li għandu jithallas huwa l-ħlas totali li jkun sar jew li ser isir mix-xerrej lil jew għall-benefiċċju tal-bejjiegħ għall-merkanzija impurtata u jinkludi l-ħlasijiet kollha li jkunu saru jew li jkunu dovuti bħala kondizzjoni tal-bejgħ tal-merkanzija impurtati mix-xerrej lill-bejjiegħ jew mix-xerrej lil terza persuna biex jissodisfa obbligazzjoni tal-bejjiegħ. Il-ħlas mhux bilfors ikun f'forma ta' trasferiment ta' flus. Ħlas jista' jsir permezz ta' ittri ta' kreditu jew strument negozjabbli u jista' jsir direttament jew indirettament.

[...]"

4 L-Artikolu 67 tal-Kodiċi Doganali jipprovdi:

"Hlief fejn espressament ipprovdut mod ieħor, id-data li għandha tintuża għall-iskopijiet tad-dispożizzjonijiet kollha li jirregolaw il-proċeduri doganali li għalihom il-merkanzija tkun dikjarata għandha tkun id-data ta' l-aċċettazzjoni tad-dikjarazzjoni mill-awtoritajiet doganali."

5 L-Artikolu 236 tal-Kodiċi Doganali jipprovdi:

"1. Dazji fuq l-importazzjoni jew dazji fuq l-esportazzjoni għandhom jithallsu lura sakemm jiġi stabbilit li meta kien tħallas l-ammont ta' dawk id-dazji ma kienx legalment dovut jew li dak l-ammont iddaħħal fil-kontijiet bi ksar ta' l-Artikolu 220(2).

[...]

2. Dazji fuq l-importazzjoni jew dazji fuq l-esportazzjoni għandhom jithallsu lura jew jintbagħtu malli tiġi preżentata applikazzjoni lill-uffiċċju doganali xieraq fi żmien tliet snin mid-data li fiha l-ammont ta' dawk id-dazji kien ġie kkomunikat lid-debitur.

Dak il-perjodu għandu jiġi estiż jekk il-persuna interessata tipprovdi evidenza li ma kenitx thalliet tippreżenta l-applikazzjoni tagħha fil-perjodu msemmi b'riżultat ta' ċirkostanzi imprevedibbli jew ta' forza maġġuri.

Fejn l-awtoritajiet doganali stess jiskopru matul dan il-perjodu li sitwazzjoni jew oħra deskritta fl-ewwel u t-tieni subparagrafi tal-paragrafu 1 jeżistu, għandhom iħallsu lura jew jibagħtu l-flus fuq inizzjattiva tagħhom stess.”

6 Il-ħames u s-sitt premessi tar-Regolament Nru 444/2002 jgħidu li:

“(5) Wara r-rilaxx miċ-ċirkolazzjoni libera, il-prezz miftiehem bejn ix-xerrej u l-bejjiegħ jistgħu jkunu f'ċerti każijiet għall-modifikazzjoni [aġġustati] biex titqies in-natura diffettuża ta' l-oġġetti.

(6) Konsegwentement, ir-regoli fis-sehħ għandhom jippermettu espressament valur ta' transazzjoni taħt l-Artikolu 29 tal-Kodiċi biex jitqiesu dawk iċ-ċirkostanzi speċjali, b'salvagwardji xierqa u bla ħsara għall-applikazzjoni ta' termini raġonevoli.”

7 Ir-Regolament Nru 444/2002, fis-sehħ mid-19 ta' Marzu 2002, introduċa verżjoni ġdida tal-Artikolu 145 tar-regolament ta' implementazzjoni.

8 Dan l-Artikolu 145(2) u (3) jipprovdi:

“2. Wara r-rilaxx ta’ l-oġġetti għaċ-ċirkolazzjoni libera, aġġustament magħmul mill-bejjiegħ, għall-benefiċċju tax-xerrej, tal-prezz attwalment imħallas jew pagabbli għall-oġġetti jistgħu ikunu kkunsidrati għad-determinazzjoni tal-valur tad-dwana skond l-Artikolu 29 tal-Kodiċi [Doganali], jekk jintwera għas-sodisfazzjoni ta’ l-awtoritajiet tad-dwana li:

- (a) l-oġġetti kienu diffettużi fil-mument imsemmi bl-Artikolu 67 tal-Kodiċi [Doganali];
- (b) il-bejjiegħ għamel l-aġġustament fil-qadi ta’ obbligu ta’ garanzija provdut fil-kuntratt tal-bejgħ, konkluz qabel ir-rilaxx għaċ-ċirkolazzjoni libera ta’ l-oġġetti;
- (ċ) in-natura difettuża ta’ l-oġġetti ma kinitx ikkunsidrata diġa fil-kuntratt tal-bejgħ rilevanti.

3. Il-prezz attwalment mħallas jew pagabbli għall-oġġetti, aġġustat skond il-paragrafu 2, jista’ jitqies biss jekk dak l-aġġustament sar f’perjodu ta’ 12-il xahar wara d-data ta’ l-aċċettazzjoni tad-dikjarazzjoni għad-dhul f’ċirkolazzjoni libera ta’ l-oġġetti.”

Il-leġislazzjoni nazzjonali

9 It-tieni ktieb tal-Kodiċi Ċivili Germaniż (Bürgerliches Gesetzbuch, iktar 'il quddiem il-“BGB”) jirregola d-dritt tal-obbligi. It-Titolu I tas-Sezzjoni VIII tiegħu jipprovdni d-dispożizzjonijiet fuq il-kuntratt ta' bejgħ.

10 Jekk l-oġġett ikun difettuż, l-Artikolu 437 tal-BGB jagħti d-drittijiet li ġejjin lix-xerrej:

“Meta l-oġġett ikun difettuż, ix-xerrej jista' jekk jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet tad-dispożizzjonijiet li ġejjin, u sakemm ma jiġix ipprovdut mod ieħor:

1. jitlob l-eżekuzzjoni ulterjuri skont l-Artikolu 439;

2. ixolji l-kuntratt [...], jew jitlob tnaqqis fil-prezz tal-bejgħ skont l-Artikolu 441;

3. jitlob id-danni [...] jew ir-rimbors tal-ispejjeż sostnuti [...].”

- 11 Jekk ix-xerrej jagħżel l-eżekuzzjoni ulterjuri tal-kuntratt, l-Artikolu 439(1) tal-BGB jagħtih id-drittijiet li ġejjin:

“Fil-kuntest ta’ eżekuzzjoni ulterjuri, ix-xerrej jista’ skont ix-xewq tiegħu, jitlob jew it-tneħħija tad-difett, jew il-provvista ta’ oġġett mingħajr difett.”

- 12 Jekk ix-xerrej jagħżel it-tnaqqis fil-prezz tal-bejgħ, l-Artikolu 441 tal-BGB jipprovdi dan li ġej:

“1. Minflok ix-xoljiment tal-kuntratt, ix-xerrej jista’ jitlob tnaqqis fil-prezz tal-bejgħ permezz ta’ dikjarazzjoni lill-bejjiegh. [...]”

[...]

3. Fil-każ ta’ tnaqqis, il-prezz tal-bejgħ għandu jitnaqqas bi proporzjoni li fiha, meta ġie konkluz il-kuntratt, kien jinsab il-valur tal-oġġett li kieku kellu jitqies mingħajr difett, ipparagunat mal-valur reali tiegħu. It-tnaqqis għandu, fejn neċessarju, jiġi stabbilit permezz ta’ stima.”

Il-kawża prinċipali u d-domandi preliminari

- 13 Skont il-qorti tar-rinviju, Mitsui timporta vetturi ġodda tal-marka Subaru mill-Ġappun, li huma kkummerċjalizzati fl-Unjoni Ewropea permezz ta' distributuri. Il-bejjiegħ-manifattur jagħti, għal dawn il-vetturi, garanzija ta' tliet snin fil-każ ta' difett tekniku jew difetti oħrajn. Fil-kuntest ta' din il-garanzija, il-bejjiegħ-manifattur jirrimborsa lil Mitsui l-ispejjeż sostnuti minnha fil-konfront ta' terzi persuni bħala miżuri ta' garanzija, b'mod partikolari dawk relatati mal-implementazzjoni ta' dawn il-miżuri mid-distributuri minhabba difett fil-merkanzija. F'kull l-aħħar tax-xahar, Mitsui tinforma lill-bejjiegħ-manifattur dwar is-servizzi mogħtija taħt il-garanzija u tircievi rimbors matul ix-xahar ta' wara.
- 14 Fit-13 ta' Ġunju 2003, Mitsui talbet ir-rimbors tad-dazji doganali relatati mas-servizzi mogħtija taħt il-garanzija fuq vetturi li hija kienet rilaxxat matul ix-xahar ta' Lulju 2000.
- 15 Permezz ta' deċiżjoni tas-27 ta' Mejju 2004, il-Hauptzollamt tagħat rimbors lil Mitsui kkalkolat fuq is-servizzi mogħtija taħt il-garanzija ffatturati minnha lill-bejjiegħ-manifattur sax-xahar ta' Frar 2002. Min-naħa l-oħra, it-talba għal rimbors għas-servizzi mogħtija taħt il-garanzija li saru bejn ix-xahar ta' Marzu 2002 u x-xahar ta' Ġunju 2003 giet miċhuda.
- 16 Il-Hauptzollamt indikat f'dan ir-rigward li, skont l-Artikolu 145(3) tar-regolament ta' implementazzjoni, l-ispejjeż abbażi tal-garanzija jistgħu jitqiesu li jnaqqsu l-valur doganali biss jekk il-prezz tal-merkanzija importata gie aġġustat f'terminu ta' tnax-il xahar mid-data tar-rilaxx tal-merkanzija. Hemm lok li tiġi applikata din id-dispożizzjoni wkoll għall-iżdoganar magħmul qabel id-dhul fis-seħħ, fid-19 ta' Marzu 2002, tar-Regolament Nru 444/2002. Għall-merkanzija rilaxxata matul ix-xahar ta' Lulju 2002, jistgħu jittiehdu biss inkunsiderazzjoni l-aġġustamenti fil-prezz magħmulin sax-xahar ta' Frar 2002 inkluż.

17 Mistui ippreżentat ilment kontra din id-deċiżjoni. Hija ssostni li l-Artikolu 145 tar-regolament ta' implementazzjoni ma kienx japplika għat-talba tagħha ta' rimbors peress li, fil-każijiet ta' garanziji, dan ma jirrigwardax bidla fil-prezz *a posteriori* fis-sens ta' din id-dispożizzjoni, iżda fl-iffissar tal-ammont ta' obbligu ta' garanzia kuntrattwali. Barra minn hekk, din id-dispożizzjoni, kif emendata bir-Regolament Nru 444/2002, ma tistax tkun applikabbli fil-konfront ta' merkanzija importata u rilaxxata qabel id-19 ta' Marzu 2002, jiġifieri qabel id-data tad-dhul fis-seħh tar-Regolament Nru 444/2002. Id-dritt Komunitarju fil-fatt jikkomporta projbizzjoni tal-prinċipju ta' applikazzjoni retroattiva tal-atti Komunitarji, projbizzjoni li tapplika preċiżament għad-dispożizzjonijiet sostantivi bhall-Artikolu 145(2) u (3) tar-regolament ta' implementazzjoni.

18 Peress li kellha dubji fir-rigward tal-interpretazzjoni tal-Artikolu 29 tal-Kodiċi Doganali kif ukoll fir-rigward tal-interpretazzjoni u l-validità tal-Artikolu 145(2) u (3) tar-regolament ta' implementazzjoni, il-Finanzgericht Düsseldorf iddeċidiet li tissospendi l-proċeduri u li tagħmel id-domandi preliminari li ġejjin lill-Qorti tal-Gustizzja:

- “1) Il-ħlasijiet, magħmula, bħal fil-każ kontenżjuż, lix-xerrej mill-bejjiegh-manifattur, fil-kuntest ta' ftehim ta' garanzija, u li permezz tagħhom ix-xerrej ġie rimborsat għall-ispejjeż ta' tiswija li kellu jhallas [lid-distributuri] tiegħu stess, inaqqsu l-valur doganali, skont l-Artikolu 29(1) u (3)(a) tal-[Kodiċi Doganali], iddikjarat abbażi tal-prezz miftiehem bejn il-bejjiegh-manifattur u x-xerrej?
- 2) Il-ħlasijiet magħmula lix-xerrej mill-bejjiegh-manifattur bħala rimbors tal-ispejjeż ta' garanzija msemija fl-ewwel domanda jikkostitwixxu aġġustament tal-valur ta' tranżazzjoni skont l-Artikolu 145(2) tar-regolament [ta' implementazzjoni]?
- 3) F'każ ta' risposta fil-pożittiv għall-ewwel domanda jew għat-tieni domanda, l-Artikolu 145(2) u (3) tar-regolament [ta' implementazzjoni], għandu jiġi applikat

għall-importazzjonijiet li d-dikjarazzjonijiet doganali tagħhom ġew aċċettati qabel id-dhul fis-seħh tar-Regolament Nru 444/2002?

- 4) F'każ ta' risposta fil-pożittiv għat-tielet domanda, l-Artikolu 145(2) u (3) tar-regolament [ta' implementazzjoni], huwa validu?"

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ewwel u t-tieni domandi

- ¹⁹ Permezz tal-ewwel żewġ domandi tagħha, li jistgħu jiġu diskussi flimkien, il-qorti tar-rinviju ssaqsi essenzjalment jekk l-Artikolu 29(1) u (3)(a) tal-Kodiċi Doganali kif ukoll l-Artikolu 145(2) tar-regolament ta' implementazzjoni għandhomx jiġu interpretati fis-sens li, meta difetti li jaffettwaw merkanzija, skoperti wara r-rilaxx ta' din il-merkanzija iżda fejn ġie pprovat li dawn kienu jeżistu qabel ir-rilaxx, jagħtu lok, bis-saħħa ta' obbligu kuntrattwali ta' garanzija, għal rimborsi ulterjuri tal-bejjiegh-manifattur favur ix-xerrej, liema rimborsi jikkorrispondu għall-ispejjeż ta' tiswija ffatturati mid-distributuri nfushom ta' dan tal-aħħar, dawn ir-rimborsi jistgħu jagħtu lok għal tnaqqis fil-valur ta' tranżazzjoni ta' din il-merkanzija u, b'konsegwenza ta' dan, tal-valur doganali tagħhom, liema valur hu dikjarat abbażi tal-prezz inizzjalment miftiehem bejn il-bejjiegh-manifattur u x-xerrej.

- ²⁰ Sabiex tingħata risposta għal dawn id-domandi, għandu jiġi mfakkar, qabel kollox, li, skont ġurisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Gustizzja, il-leġislażzjoni Komunitarja dwar l-evalwazzjoni doganali hija intiża sabiex tistabbilixxi sistema ekwa, uniformi u newtrali li teskludi l-użu ta' valuri doganali arbitrari jew fittizji (sentenzi tas-6 ta' Ġunju 1990, Unifert, C-11/89, Ġabra p. I-2275, punt 35, u tad-19 ta' Ottubru 2000, Sommer, C-15/99, Ġabra p. I-8989, punt 25). Il-valur doganali għandu għaldaqstant jirrifletti l-valur ekonomiku reali ta' merkanzija importata u għandha tiegħu inkunsiderazzjoni

l-elementi kollha ta' din il-merkanzija li jipprezentaw valur ekonomiku (ara s-sentenza tas-16 ta' Novembru 2006, Compaq Computer International Corporation, C-306/04, Ġabra p. I-10991, punt 30).

- 21 Kif jirriżulta mill-konstatazzjonijiet magħmula mill-qorti tar-rinviju, il-bejjiegh-manifattur Ġappuniż kien ibiġh vetturi ġodda lil Mitsui. Il-valur doganali tal-merkanzija importata li ġie ddikjarat kien jikkorrispondi, fil-kawża prinċipali, għall-prezz inizzjalment miftiehem bejn il-bejjiegh-manifattur, minn naħa, u Mitsui, min-naħa l-oħra. Peress li l-bejjiegh-manifattur ta garanzija ta' tliet snin fil-każ ta' difett tekniku jew difetti oħrajn fuq il-vetturi ġodda mibjugħin, kellu barra minn hekk jirrimborsa lil Mitsui tal-ispejjeż li din kienet eventwalment issostni fil-konfront ta' terzi persuni fil-kuntest ta' din il-garanzija.
- 22 Jekk kien jidher, wara d-data tal-importazzjoni ta' vettura li din kienet difettuża fil-mument tal-importazzjoni tagħha, il-valur ekonomiku reali tagħha huwa, bħal ma osserva l-Avukat Ġenerali fil-punt 21 tal-konkluzjonijiet tiegħu, inferjuri għall-valur ta' tranżazzjoni ddikjarat fil-mument tar-rilaxx tagħha.
- 23 L-Artikolu 29(1) u (3) tal-Kodiċi Doganali ċertament ma jispeċifikax il-kundizzjonijiet li fihom għandhom jiġu ttrattati l-aġġustamenti ulterjuri tal-valur ta' tranżazzjoni, il-bażi ta' kalkolu tal-valur doganali.
- 24 Madankollu, il-prezz effettivament imħallas jew li għandu jithallas huwa fattur li għandu eventwalment jiġi aġġustat ladarba din it-tranżazzjoni hija neċessarja biex tiġi evitata d-determinazzjoni ta' valur doganali arbitrarju jew fittizju (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-12 ta' Ġunju 1986, Repenning, 183/85, Ġabra p. 1873, punt 16).
- 25 B'mod partikolari l-Qorti tal-Ġustizzja diġà ddeċidiet li għandu jiġi ammess li fil-każ fejn il-merkanzija li għandha tiġi evalwata, mingħajr difetti meta din inxtrat, kellhiex hsara qabel ir-rilaxx tagħha, il-prezz effettivament imħallas jew li għandu jithallas

għandu jkun is-suġġett ta' tnaqqis proporzjonali għad-dannu subit meta dan jirrigwarda tnaqqis mhux previst tal-valur kummerċjali tal-merkanzija (ara s-sentenzi ċċitati iktar 'il fuq Repenning, punt 18, u Unifert, punt 35).

26 Bl-istess mod, fil-kawża prinċipali, għandu jiġi rikonoxxut li l-prezz effettivament imħallas jew li għandu jithallas jista' jkun is-suġġett ta' tnaqqis proporzjonali għat-tnaqqis fil-valur kummerċjali tal-merkanzija minhabba difett moħbi fejn jiġi pprovat li dan id-difett kien preżenti qabel ir-rilaxx tagħha u li ta lok għal rimborsi ulterjuri bis-saħħa ta' obbligu kuntrattwali ta' garanzija, u, sussegwentement, tista' twassal għal tnaqqis ulterjuri tal-valur doganali ta' din il-merkanzija.

27 Kif jirrizulta mill-kliem tal-ħames u sitt premessi tar-Regolament Nru 444/2002, l-Artikolu 145(2) tar-regolament ta' implementazzjoni ippreċiża, fuq dan il-punt, soluzzjoni diġà indikata mill-Artikolu 29 tal-Kodiċi Doganali nnifsu. Dan l-Artikolu 145 (2) jiddefinixxi l-kundizzjonijiet li fihom aġġustament mill-bejjieġh favur ix-xerrej tal-prezz effettivament imħallas għall-merkanzija rilaxxata jista' jittiehed inkunsiderazzjoni għad-determinazzjoni tal-valur doganali. Dawn il-kundizzjonijiet kumultattivi huma tlieta. Dawn jiġu ssodisfati ladarba tista' tiġi pprovata n-natura difettuża tal-merkanzija fil-mument tal-aċċettazzjoni tad-dikjarazzjoni min-naħa tal-awtoritajiet doganali, li l-aġġustament fil-prezz jirrizulta mill-eżekuzzjoni ta' obbligu ta' garanzija previst mill-kuntratt ta' bejgħ konkluz qabel ir-rilaxx tal-merkanzija u li n-natura difettuża tal-merkanzija ma tteħditx inkunsiderazzjoni fil-kuntratt ta' bejgħ.

28 Bl-istess mod, il-ħlasijiet magħmula minn bejjieġh favur xerrej skont ftehim ta' garanzija, li bih dan ix-xerrej jiġi kkompensat l-ispejjeż ta' tiswija ffatturati mix-xerrejja tiegħu stess jikkostitwixxu "aġġustament" tal-prezz effettivament imħallas jew li għandu jithallas, peress li l-kliem "aġġustament [...] tal-prezz" skont l-imsemmi Artikolu 145 tar-regolament ta' implementazzjoni jiġbru realtajiet differenti fosthom dik ta' tnaqqis fil-prezz effettivament imħallas jew li għandu jithallas.

- 29 B'hekk ir-risposta għall-ewwel żewġ domandi għandha tkun li l-Artikolu 29(1) u (3)(a) tal-Kodiċi Doganali kif ukoll l-Artikolu 145(2) tar-regolament ta' implementazzjoni għandhom jiġu interpretati fis-sens li, ladarba difetti li jaffettwaw merkanzija, li jirrizultaw wara r-rilaxx ta' din il-merkanzija iżda fejn jiġi pprovat li dawn id-difetti kienu jeżistu qabel ir-rilaxx, jagħtu lok, bis-saħħa ta' obbligu kuntrattwali ta' garanzija, għal rimborsi ulterjuri mill-bejjieġ-manifattur favur ix-xerrej, liema rimborsi jikkorrispondu għall-ispejjeż ta' tiswija ffatturati mid-distributuri tiegħu stess, dawn ir-rimborsi jistgħu jwasslu għal tnaqqis fil-valur ta' tranżazzjoni ta' din il-merkanzija u, b'hekk, tal-valur doganali tagħhom, valur iddikjarat abbażi tal-prezz inizzjalment miftiehem bejn il-bejjieġ-manifattur u x-xerrej.

Fuq it-tielet domanda

- 30 Permezz tat-tielet domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju ssaqsi lill-Qorti tal-Ġustizzja jekk l-Artikolu 145(2) u (3) tar-regolament ta' implementazzjoni japplikax għal importazzjonijiet li d-dikjarazzjonijiet doganali tagħhom ġew aċċettati mill-awtoritajiet doganali qabel id-19 ta' Marzu 2002, data li fiha r-Regolament Nru 444/2002 li jemenda dan l-Artikolu 145 daħal fis-seħħ.
- 31 F'dan ir-rigward, għandu jiġi mfakkar li l-prinċipji tal-protezzjoni tal-aspettattivi legittimi u ta' ċertezza legali jagħmlu parti mis-sistema ġuridika Komunitarja. Għaldaqstant, dawn għandhom jiġu osservati mill-istituzzjonijiet Komunitarji (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tas-26 ta' April 2005, "Goed Wonen", C-376/02, Ġabra p. I-3445, punt 32 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 32 Għalkemm, bħala regola ġenerali, il-prinċipju ta' ċertezza legali jipprekludi l-portata *ratione temporis* ta' att Komunitarju tibda tiddekorri minn data li tkun preċedenti għal dik tal-pubblikazzjoni ta' dan l-att, madankollu jista' jkun hemm eċċezzjonijiet meta għan ta' interess ġenerali jeżiġi dan jew meta l-aspettattivi legittimi tal-partijiet interessati jiġu debitament osservati (ara, b'mod partikolari, is-sentenza "Goed Wonen", iċċitata iktar 'il fuq, punt 33) u, sa fejn jirrizulta kjarment mill-kliem, mill-għan jew mill-istruttura tar-regoli Komunitarji kkonċernati, li dan l-effett għandu jiġi

attribwit lilhom (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tad-9 ta' Marzu 2006, Beemsterboer Coldstore Services, C-293/04, Ġabra p. I-2263, punt 21 u l-ġurisprudenza ċċitata).

33 Għandu jingħad ukoll li, la l-kliem tad-dispożizzjonijiet jew tal-premessi tar-Regolament Nru 444/2002 u lanqas ix-xogħolijiet ta' thejjiġa ta' dan l-att ma jinkludu xi tip ta' indikazzjoni għandu jiġi attribwit effett retroattiv lill-Artikolu 145 tar-regolament ta' implementazzjoni.

34 Bil-kontra, jirriżulta mill-minuti tal-kumitat tal-Kodiċi Doganali (sezzjoni tal-valur doganali) (sinthezi tal-konklużjonijiet deċiżi fis-seduta tas-26 ta' Ottubru 2001; TAXUD/906.2001, EN, p. 3) li din id-"dispożizzjoni [...] ma kinitx tippovdi applikazzjoni retroattiva u li ma kienx previst li din tiġi inkluża, sakemm il-Kumitat ma kienx jesprimi xewqa espressa f'dan is-sens". Issa, dan ma kienx il-każ.

35 F'kull każ, kif jirriżulta mill-punti 31 u 32 ta' din is-sentenza, l-effett rikonoxxut ta' dispożizzjoni ta' dritt Komunitarju m'għandux jikkomprometti l-prinċipji fundamentali tal-Komunità, b'mod partikolari l-prinċipji ta' ċertezza legali u tal-aspettattivi legittimi.

36 Għandu jingħad li, filwaqt li l-Artikolu 145 tar-regolament ta' implementazzjoni itejjeb iċ-ċertezza legali sa fejn idahhal b'mod espress it-tehid inkunsiderazzjoni tal-aġġustament fil-prezz tal-merkanzija meta din tkun difettuża fil-mument tal-importazzjoni tagħha, l-applikazzjoni tagħha, bħal fil-kawża prinċipali, għandha madankollu bħala konsegwenza li tpoġġi f'dubju ċ-ċertezza legali tal-operaturi ekonomiċi Ġermaniżi sa fejn, bħal ma osserva l-Avukat Ġenerali fil-punt 50 tal-konklużjonijiet tiegħu, l-awtoritajiet doganali Ġermaniżi japplikaw it-terminu ġenerali ta' tliet snin previst fl-Artikolu 236(2) tal-Kodiċi Doganali fil-każ ta' aġġustament, wara l-importazzjoni, tal-valur ta' tranżazzjoni tal-merkanzija minhabba n-natura difettuża tagħha, sabiex jiġi ddeterminat il-valur doganali tagħha.

37 B'hekk, għandu jiġi kkonstatat li l-Artikolu 145(2) u (3) tar-regolament ta' implementazzjoni ma japplikax għal sitwazzjonijiet li jibdew qabel id-19 ta' Marzu 2002.

38 Jirrizulta minn dak li jippreċedi li r-risposta għat-tielet domanda għandha tkun li l-Artikolu 145(2) u (3) tar-regolament ta' implementazzjoni ma japplikax għall-importazzjonijiet li d-dikjarazzjonijiet doganali tagħhom ġew aċċettati qabel id-19 ta' Marzu 2002.

Fuq ir-raba' domanda

39 Fid-dawl tar-risposta mogħtija għat-tielet domanda, m'hemmx lok li tingħata risposta għar-raba' domanda.

Fuq l-ispejjeż

40 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tiddeċiedi fuq l-ispejjeż. L-ispejjeż sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Gustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jiġihallu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (It-Tieni Awla) taqta' u tiddeċiedi:

- 1) L-Artikolu 29(1) u (3)(a) tar-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 2913/92 tat-12 ta' Ottubru 1992 li jwaqqaf il-Kodiċi Doganali tal-Komunità kif ukoll l-Artikolu 145(2) tar-Regolament tal-Kummissjoni (KEE) Nru 2454/93 tat-2 ta' Lulju 1993, li jiffissa d-dispożizzjonijiet għall-implementazzjoni tar-Regolament (KEE) Nru 2913/92, kif emendat bir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 444/2002 tal-11 ta' Marzu 2002, għandhom jiġu interpretati fis-sens li, ladarba difetti li jaffettwaw merkanzija, li jirriżultaw wara r-rilaxx ta' din il-merkanzija iżda fejn jiġi pprovat li dawn id-difetti kienu jeżistu qabel ir-rilaxx, jagħtu lok, bis-saħħa ta' obbligu kuntrattwali ta' garanzija, għal rimborsi ulterjuri mill-bejjiegh-manifattur favur ix-xerrej, liema rimborsi jikkorrispondu għall-ispejjeż ta' tiswija ffatturati mid-distributuri tiegħu stess, dawn ir-rimborsi jistgħu jwasslu għal tnaqqis fil-valur ta' tranżazzjoni ta' din il-merkanzija u, b'hekk, tal-valur doganali tagħhom, valur iddikjarat abbażi tal-prezz inizzjalment miftiehem bejn il-bejjiegh-manifattur u x-xerrej.
- 2) L-Artikolu 145(2) u (3) tar-Regolament Nru 2454/93, kif emendat bir-Regolament Nru 444/2002, ma japplikax għall-importazzjonijiet li d-dikjarazzjonijiet doganali tagħhom ġew aċċettati qabel id-19 ta' Marzu 2002.

Firem